

Innspill til Lesekommisjonen

Kvalitet, kompetanseutvikling og systematisk praksis

Jeg jobber med kompetanseheving i lese- og skriveopplæring i en kommune med 22 grunnskoler og cirka 8000 elever. Kommunen har, sammen med ulike fagmiljøer, utviklet leseplaner for leseopplæring, begynneropplæring, dysleksi, skolebibliotek og for undervisning i klasserom med språklig mangfold. Det jobbes kontinuerlig med ulike strukturer og tiltak for å holde kompetanseheving og implementering i fokus, og kommunen har mange dedikerte og dyktige lærere og skoleledere. Det gjennomføres mye god leseundervisning, samtidig som profesjonsfellesskapene arbeider med kompetanseutvikling.

Likevel ser vi at kunnskap, erfaringer og gode praksiser ikke alltid får varig gjennomslag. En sentral utfordring er derfor hvordan vi kan sikre at kompetansen spres, vedlikeholdes og omsettes til en kollektiv og systematisk praksis. Et vesentlig spørsmål er hvordan vi kan utvikle strukturer, kultur og profesjonsfellesskap som bidrar til at kunnskapen om god leseundervisning iverksettes til langsiktig og systematisk praksis for alle elever over tid. Dette krever godt samarbeid mellom skoleeier, skoleledelse, lærere og hjemmene. Samtidig står skoleledere i travel skolehverdag preget av mange parallelle satsinger, høyt arbeids- og tidspress og et kontinuerlig tilfang av informasjon og krav. I et slikt perspektiv kan tydelige anbefalinger fra Lesekommisjonen om systematikk, sammenheng og kvalitet i implementeringsarbeid bidra til å styrke arbeidet med helhetlig leseopplæring. Spørsmålet om tid til lesing bør derfor settes på dagsorden i alle ledd av utdanningssystemet.

I tillegg til det overnevnte, mener jeg det er noen områder hvor Lesekommisjonens anbefalinger kan bli særlig viktige for å styrke elevenes leseferdigheter og leselyst på lang sikt:

- **Lesing som grunnleggende ferdighet og språkutviklende undervisning** i alle fag gjennom hele grunnskoleløpet. Hva krever det av felles kompetanse om leseundervisning, lesestrategier, begrepsutvikling og sjangre i ulike fag og på ulike trinn? Hvordan kan vi legge til rette for varige strukturer som styrker profesjonsfellesskapet gjennom et felles språk om leseundervisning, samtidig som læreres kompetanse og identitet som lese- og språklærere i alle fag utvikles?
- **En helhetlig lesekultur** som inkluderer og engasjerer, og som kan bidra til varige lesevaner og leseglede. Dette fordrer samarbeid og en felles forståelse for hva lesekultur innebærer når det gjelder holdninger, forventninger og praktisk gjennomføring. Å skape lesekultur i alle ledd involverer både for skoleeier, skoleledere, lærer, elever, foresatte og lokalmiljø.

- Kunnskap om og forståelse for hva **et levende skolebibliotek** innebærer, og hvordan det kan brukes for alle elever, i alle fag og på alle trinn.

Med vennlig hilsen

Kristine Borg Thime

Lese- og skriverådgiver i Nordre Follo kommune